

Lea Tuulikki Niskala ja Rea Seeck

Huvivenenaiset

Naisnäkökulmaa veneilystä

**Kuin korkki, ylös ja alas,
on vene meren aallokossa.**

Sisältö

- o Huvivenenaiset

Huvivenenaiset

- o tutustuvat veneilyn saloihin
- o opiskelevat navigointia ja purjehdusta
- o veneen laskemisessa mukana
- o kokkailevat
- o purjehtivat kelissä kuin kelissä
- o purjehduskisoissa
- o kokevat vaahtopäitä ja vaarallisia tilanteita
- o siivoaa ja sisustaa
- o tunnelmoivat ja nautiskelevat
- o harrastavat kaikenlaista
- o havaitsevat muitakin asioita
- o tuntevat purjeveneeseen osat sekä tarvikkeet
- o mukana veneen nostossa
- o muistelevat veneennoston jälkeen
- o hullunkurisissa tilanteissa
- o venesanastoa ja muita kummallisia sanoja

Huvivenenaiset

Kirja kertoo ajatuksia ja kokemuksia, miten nainen pärjää veneilyssä. Tässä on naisen näkökulmasta katsottuna tapahtumia ja ajatuksia siitä, mitä veneily on merellä ja miksei järvilläkin. Suomessa on suuria vesistöjä ja niissä liikkuminen on reitteineen, päivineen, veneilyn harrastajalle haasteellista ja antoisaa.

Harvoin näkee naista ohjaamassa venettä. Kuitenkin naisella on oma roolinsa niin perheveneilyssä kuin kilpaveneilyssä. Tässä kirjassa kokemuksiaan kertoo kaksi naista, jotka ovat olleet purjeveneessä useiden vuosien ajan. Tähän aikaan mahtuu paljon tapahtumia ja sattumia, joita on koottu pieninä paloina ja muistikuvina merielämästä. Matkaa on molemmilla taittunut eräitä meripeninkulmia. Useita purjehduskilpailujakin on takana.

Veneilyä harrastetaan erilaisilla veneillä. Niitä kutsutaan yhteisesti huviveneiksi. Merellä ja järvillä liikkuu paljon veneitä, jotka eivät liity mitenkään ammattimaiseen vesiliikenteeseen. Koska ammattimaista vesillä liikkumista on paljon, on huviveneliikenteelle laadittu omat vesiliikennesäännöt. Huviveneily onkin parhaimmillaan mukavaa vapaa-ajan viettoa vesillä. Ehkä tähän liittyen näitä kutsutaan huviveneilijöiksi. Me olemme siis huviveneilijänaisia.

Koska naisilla on eri näkemys, kokemus, tuntuma, ja katsantokanta, ajattelimme, että kirjoittamme kirjan näistä asioista. Joskus saattaa syntyä kiperiä tilanteita, mutta niistä on selviydytty. Joskus asiat jälkikäteen suorastaan

naurattavat, niin kummallisiin tilanteisiin sitä vesillä saattaa joutua.

Mistä kaikki alkoi?

Rea

On tullut harrastettua kirjojen kirjoittamista ja eräänä päivänä keksimme ystäväni Lean kanssa, että kirjoitamme yhdessä tämän kirjan. Molemmat olemme merellä kulkeneet. Minä olen lapsuuteni viettänyt mökillä Lohjanjärven rannalla. Pienestä pitäen olen soutanut ja uinut järvessä. Siis vesielementti on ollut minulle tuttu juttu. Sitten sain miehekseni merta rakastavan miehen. Hän haaveili veneestä, purjeveneestä. Ensimmäinen purjevenemme oli Sunwind 26, toinen veneemme Inferno 31. Me aloitimme veneilyn vuoden 1980 alussa.

Näin aloin sitten tutustua merielämään ja veneilyyn purjehtien. Äitini pelkäsi puolestani ja sanoi olevansa niin huolissaan, koska meri on todella vaarallinen paikka. Kokemuksen karttuessa ja vuosien kuluessa aloin kuitenkin rakastaa merta ja siellä oloa ja jopa purjehtimista. Nyt vuosikymmeniä olemme kesäisin purjehtineet lähinnä Suomenlahdella, kuten Ahvenanmaalla, Turun saaristossa ristiin rastiin, Viron itäistä rannikkoa, ja Tallinnassakin on käyty ja myös Vergissä, joka on pieni satama Viron itäisellä merialueella. Karibiallakin tuli käytyä vuonna 2000 ystävien kanssa vuokraveneellä. Nykyään ajattelen, että merellä, missä vaan, on kaunista. Tänä päivänä purjehdimme vähemmän ja matkat ovat lyhyempiä. Mutta muistot elää, ja tähän kirjaan yritän tallentaa niitä muistoja ja jaan ne teidän kanssanne.

Lea

Meidän ensimmäinen yhteinen purjeveneemme oli soutuvene, johon oli viritetty lakana. Tällä veneellä teimme kauppareissuja Suomi-järvellä Suomenniemellä. Tämä oli esimakua purjehduksesta minulle, sillä vesi elementtinä ei kuulunut elämäni ennen tätä juuri lainkaan.

Myöhemmin meillä oli neljä metrinen ” Tabur” purjevene, joka oli katamaraani malliltaan, siis kahdella ponttonilla. Siihen kuului kunnan purje ja sillä saattoi hyvin purjehtia pitkiäkin matkoja. Sitä pystyi kuljettamaan auton katolla. Niinpä kävimme sillä purjehtimassa myös Ahvenanmaan saaristossa sekä Saimaalla ja muuallakin niin sisävesillä kuin merellä. Pisin reissu tällä veneellä oli noin 40 mailia Ahvenanmaalla. Se oli meidän ihan ensimmäinen purjeveneemme. Siitä alkoi meidän purjehdusharrastuksemme ja veneilyimme.

Pian vaihtui pieni vene isommaksi. Ostimme kunnan purjeveeneen, Inferno 29 ja myöhemmin Inferno 31, joka on vieläkin meillä käytössä. Inferno 29 oli ostettu vuonna 1983 talvella Nauvosta ja 1986 ostettiin Inferno 31. Se haettiin Tallbergin telakalta. Ensimmäinen vene meni vaihdossa. Molemmat veneet ostimme uutena. Inferno on kilpailuvenetyyppinen, vauhdikas perhevene. Myöhemmin olemme mieheni kanssa purjehtineet Suomenlahdella niin lännessä kuin idässä, Ahvenanmaalla ja Viron rannikolla, kuten Vergissä, Tallinnassa, Haapsalussa ja Pernussa, vain muutamia mainitakseni sekä Päijänteellä, jonne vene vietiin nosturiautolla. Niin vaihtui merellä purjehtija yllättäen ”juomavesipurjehtijaksi”, kun Päijänne oli kohteena. Karibiassa ja Kreikassa olemme olleet purjehtimassa muiden

veneilijöiden matkassa, emme omalla veneellä, mutta veneilemässä.

Purjehduskilpailuista tuli elämäämme uutta vauhtia ja niinpä olen ollut mukana useissa purjehduskilpailuissa miehistössä ja kokkina. Joukossamme liikkui lentävä lause ”hyvää henkilökuntaa on vaikea saada”, joten sisähenkilökuntana ja kokin roolissa olen ollut aika usein kisatilanteissa ja muutenkin.

***Huvivenenaiset
tutustuvat
veneilyn saloihin***

Insania on Rean ja Paulin purjevene oikealla ja Wildwind Lea ja Klasun purjevene vasemmalla.

Meidän veneemme ja veneilyn alkuvaiheet ja taustaa

Rea ja Lea

Usein käy niin, että ensimmäisellä veneellä tutustutaan veneilyyn ja kun taidot kasvavat, hankitaan aina tilanteeseen parhaiten sopiva vene ja veneilymuoto. Meillä molemmilla on merellä kulkemiseen tottuneet aviomiehet. Heidän kautta tutustuimme mereen ja veneilyyn. Veneen koko vaihtui pienestä soutuveneestä purjeveneeseen. Alusta alkaen kiinnostuksen kohde oli purjehtiminen. Veneiden koko kasvaa ajan myötä ja meille kävi niin Rean kanssa, että miehemme päätyivät saman mallisiin veneisiin ja olimme samassa venekerhossa, jossa toisiimme tutustuttiin. Olemme myös kasvaneet kouluaikana samoissa maisemissa, Helsingissä ja miehemme ovat käyneet samaa koulua Maunulassa. Ovat "Manelan" poikia. Me Rean kanssa olemme asuneet samassa kaupungin osassa Vallilassa ja siis olemme "Vallilan tyttöjä". Yhteensattumia elämämme varrella löytyy yllättävän monta myös muiden harrastusten yhteydessä. Meistä tuli kuitenkin huvivenenaisia.

Molempien veneet ovat Inferno 31-merkkisiä. Nämä veneet ovat meidän viimeisimmät purjeveneemme. Olemme tutustuneet Sipoon seudun veneilykerhossa nimeltään Karinkiertäjät ja yhteisiä veneilyretkiä on riittänyt. Kerhon järjestämissä kilpailuissa olemme olleet mukana veneillämme usein. Kilpailut ovat tosin jääneet jo taakse, mutta veneily jatkuu. Kävimme myös Karibialla vuonna 2000 ja kirjoitimme siitä matkasta kirjan, joka sai nimekseen "Karibian kuu". Vuokrasimme siellä ison purjeveneeseen. Klaus

ja Lea kävivät kuutena vuotena Kreikan saaristossa myös tuttaviansa kanssa heidän purjeveneellään. Niistäkin on olemassa kirjat muistoiksi itselle.

Rea muistelee:

Ensimmäinen kerta merellä huviveneellä

Mieheni oli navigointikurssit käynyt ja tutustunut mieheen, jolla oli itsetehty, minun silmissäni valtava vene, laiva. Hän oli tarjonnut sen meille lainaksi, vaikka tiesi, että minulla ei ollut minkäänlaista kokemusta veneilystä, enkä ollut minkäänlaisia kursseja käynyt vielä silloin. Miehellänikään ei ollut käytännön kokemusta. Myöhemmin vielä selvisi, että kyseisellä veneellä ei ollut vakuutustakaan. Vene oli rautavene, jonka nimi oli "Sinkki". Kannella oli tilaa, mutta sisätilat olivat olemattomat. Rappusia pitkin piti kävellä alas konehuoneeseen, missä moottori sijaitsi. Kesken ajon mieheni juoksi alas moottorihuoneeseen välillä, kun siellä piti aina jotain tehdä.

Odottelin lasten kanssa Helsingin edustalla laiturilla, kun mieheni oli venettä hakemassa. Meitä jännitti kovasti päästä ensimmäistä kertaa merelle. Meillä oli tarkoitus olla muutama päivä reissussa kyseisellä veneellä. Eväät ja muut tavarat olivat matkassamme. Laiturilla seisoessamme näimme ison veneen tulevan meitä kohti. Sanoin lapsille "ei se ole se". Noin iso se ei ikinä voisi olla. Mutta lapset huusivat "kyllä, siellä on isä." Näin oli. Mietin kauhukseni, kuinka mieheni hallitsi venettä ylipäätään, niin iso se oli.

Kohta olimme kaikki veneen kannella ja matkamme alkoi. Kun saavuimme suunniteltuun satamaan, joka oli Lähteelä, ihmiset katsoivat, kun tulimme. Tuskin olimme päässeet rantautumaan, kun uteliaat kyselijät olivat kimpussamme kysymässä, mikä vene tämä oli, niin erikoinen se oli. Vanhin

poikamme silloin varmaan kaksitoista vuotta, joutui auttamaan rantautumisessa ja myös sieltä lähtiessä. Kotimatalla oli ärhäkkä tuuli. Veneen omistaja Jorma oli kertonut miehelleni, että kovassa tuulessa vene käyttäytyisi ikävästi. Tulee tunne, että se kaatuu, mutta ei kaadu, oli sanonut. Näin oli, juuri tuo tunne tuli. Olimme sulloutuneet pieneen ohjauskoppiin kaikki ja lensimme seinästä toiseen. Vene keinui laineitten mukana hallitsemattomasti. Nuorimmaisemme nukahti syliini onneksi, pelkäsin hänen alkavan voimaan huonosti

Huomasin mieheni kasvoista, että tilanne ei ollut hänellekään miellyttävä, perhe kun oli mukana. Onneksi pääsimme pian kääntymään sisemmille vesille. Tuuli ei siinä päässyt enää keinuttamaan venettä samalla lailla ja pääsimme turvallisesti maihin. Se oli kuitenkin meidän neitsytmatkamme, joka on jäänyt ikuisesti mieleemme.

Vene nimeltään Sinkki.

Pikkujätti

Olimme vuokranneet Pikkujätin, mutta sillä veneellä ei ollut mukavaa purjehtia. Olimme kerran yrittäneet nostaa purjeet. Kyseessä on moottoripursi, joten veneen ohjaus ei totellut purjehtiessa ja melkein ajauduimme rantaan, kun kokeilimme.

Vene nimeltään Pikku Jätti.

Ensikokemus ensimmäisellä omalla purjeveneellä

Olimme ostaneet oman, Sundwind 26 -mallisen purjeveeneen. Se komeili jo kotilaiturissamme, mutta minä en ollut sillä vielä purjehtinut. Mieheni oli kuitenkin haaveillut purjeveneestä ja se oli ainut vaihtoehto meille. Mieheni oli kuullut, että lähtiessä ensimmäistä kertaa viemään vaimoa ulos purjeveneellä, pitää valita aurinkoinen, vähätuulinen päivä. Tämä toteutui muuten, mutta tuuli oli puuskainen ja eikä niinkään vähäinen. Kun vene ensimmäinen kerran kallistui yllättäen ja koko vene oli vinossa, sanoin miehelleni, että haluan rantaan ja nyt heti. Se oli pelottava tilanne. Onneksi mieheni suostui viemään minut takaisin maihin. Näin sain sitten tutustua purjeveeneen kallistuksiin vähin erin ja pikkuhiljaa aloin sopeutua niihin.

Lean muistoja alkuvaiheista:

Purjehdusta lakanapurjeella ja kauppareissu

Tämä oli ensimmäinen purjehdusreissu. Kesälomalla ollessamme Suomenniemellä, sai silloinen kihlattuni ja nykyinen mieheni loistoidean nopeuttaa kauppareissua. Viritettiin vanha lakana soutuveneeseen keskelle. Kevyt tuuli puhalsi ja päästiin järven toiselle puolella olevalle hiekkarannalle, josta kävelimme Lauri Väärän kaupalle ostamaan tarvikkeita. Kävelymatkaakin oli reippaasti, mutta kaupalla käytiin ja mökille tultiin myötätuulessa. Kauppa oli Teija Sopasen ja Lauri Väärän omistama. Sitä kaupaa ei enää ole.

Ensimmäiset purjehduskokemukset Tabur-veneellä

Tabur-vene tuli meille vähän kuin vahingossa, sillä mieheni oli lainannut sen kokeillakseen purjehtimista Tuusulanjärvellä. Minuahan asia ei kiehtonut ollenkaan, mutta hän vei minut katsomaan venettä, kun siihen viritettiin purjeet. Niin kävi kuitenkin, että mieheni sai minut houkuteltua mukaan avuksi ja niin huomasin istuvani veneessä. Tulikin kovempi tuulenpuuska ja vene nousi yhdelle ponttonille. Olin tikkana toisella laidalla ja kauhusta kankeana. "Kyllä sinusta hyvä purjehtija tulee, kun tiedät mille puolelle venettä pitää mennä painoksi", naureskeli Kippari. Minä huusin kurkku suorana "Laske heti purjeet, sinähän hukutat meidät!" Päätin etten ikinä mene purjeveneeseen, mutta toisin kävi.

Tabur-vene jäi meille kuitenkin moneksi vuodeksi, koska mieheni osti sen työkaveriltaan. Olimme sillä purjehtimassa

Ahvenenmaalla. Purjehdusmatkaa kertyi siellä n. 40 merimailia. Oli hurjan tuntuista mennä näin pienellä veneellä, kun isot laivat ohittivat ja aallot nousivat korkeiksi. Kun purje piti siirtää toiselle puolelle, jouduin menemään polvilleni veneen pohjalle. Muuan vene heilutti meille ja varmaan mielissään ihmettelivät, miten näin pienellä veneellä seilataan meren selkää.

Purjevene ei kaadu, vai kaatuuko?

Olimme ystäviemme kanssa Saimaalla vuokramökillä. Tabur-vene kulki auton katolla hyvin, Miehet purjehtivat ja saivat sen kaadettua keskellä järveä. Ja minulle oli niin vannottu, ettei se purjevene kaadu, kallistuu vain. Siinä heille puuhaa riitti, että saivat sen takaisin pystyyn. Päivä siinä meni mukavasti, mutta kyllä se sieltä pystyyn nousi. Miehillä se olikin hyvää harjoitusta, miten kaatunut purjevene saadaan vedessä uudelleen pystyyn. Taburissa ei ole kuin nostoköli ja niin pieni, ettei sen päälle voi nousta.

Tabur-vene myytiin, viimeinen purjehdus veneelle

Tabur toimi meillä veneen perässä jollana, mutta kun se oli jollaksi vähän raskaan puoleinen, myimme sen. Menimme ostajaa vastaan ja mukana olikin kaikki tarvittavat varusteet. Saimme päähänpiston, että menemme odottamaan veneelle, kun aikaa vielä oli riittävästi. Viritimme veneen ja purjeet. Samalla varmistui, että kaikki tarvittavat lisävarusteet ovat mukana. Niin lähdettiin laiturista kohti poijussa olevaa venettämme. Näin tehtiin Tabur-veneeseen viimeinen matka Jollaksessa veneelle, oikein purjeilla, kun odottelimme ostajaa. Ajatuksenakin vähän hauskaa, kun purjehdittiin purjeveneelle.

Tilalle ostettiin vähän pienempi ja kevyempi jolla. Koska vene oli poijussa, piti kuitenkin veneelle mennä jollakin